

Men nu er der et særegent Forhold til Stede her i Danmark, her i Kjøbenhavn, som det vil være af Bigtighed at faae fremdraget. Altsaa vort Universitet blev gjenopbygget, og vore videnskabelige Institutioner bleve indrettede i en Tid, da man endnu ikke havde anerkjendt den nye Methode og dens Bigtighed. Som Følge deraf fik Universitetet et Rum for sine forskjellige Virksomheder, som snart maatte vise sig at være alt for indsnæret, alt for trangt, hvis man skulde slaa over paa den nye Retning. Men dertil kommer endnu dette, at man den Gang i Frederik VI.s Tid og tidligere her i Kjøbenhavn havde forskjellige videnskabelige Institutioner og Samlinger, som ikke paa nogen Maade stod i Forbindelse med Universitetet, men sorterede direkte under Ministerierne, eller under, hvad der den Gang stod i Ministeriernes Sted. Disse særegne Samlinger — jeg vil f. Ex. henvise til de zoologiske og mineralogiske Samlinger, som den Gang fandtes i Stormgade — ere i Midten af dette Aarhundrede blevne inddragne under Universitetet. Man har fundet, at disse selvstændige videnskabelige Institutioner ikke vare paa deres rette Plads, navnlig ikke i et saa lidet Folk som det danske. Man har altsaa draget disse Samlinger ind under Universitetet, og som Følge deraf er man kommet til en yderligere Indskrænkning af det Rum, som allerede fra først af var anvist saa knapt. Følgen heraf har naturligvis ogsaa været den, at da man rykkede længere frem i Aarhundredet, da Samlingerne voksede — lad mig blot henvise til, hvorledes man har indlemmet Christian VIII.s store og værdifulde Samlinger i Universitetets Samlinger — er man efter Midten af dette Aarhundrede kommet til det Resultat, at man nødvendigvis har maattet forandre disse Opbevaringssteder, disse Museer og videnskabelige Bygninger. Man er kommet til det Resultat, at det var nødvendigt at bygge nye Bygninger, nye Værksteder, hvor Videnskaben, der nu havde gjort det afgjørende Skridt fra det Speculative til det Experimentale, kunde udsolde sin Virksomhed i denne Retning og kunde være i Besiddelse af de Midler, som bleve nødvendige under den nye Forskningsmaade. Og det er den Bevægelse, mine Herrer, som stadig gaar sin Gang. Vi staa midt i den, og det Lovforslag, som vi nu skulle behandle her, gaar netop ogsaa i den Retning. Det gaar ud paa, at Universitetets for en hvilken som helst af dets Virksomheder altfor trange Rum maa blive udvidede, blive bragte i Samklang med Videnskabens nuværende Udvikling og med den særegne Stilling, hvori Videns-

skaben er kommen til Befolkningen. Thi lad mig ogsaa føie dette til, at samtidigt med, at Videnskaben har gjort dette afgjørende Skridt, jeg har talt om, samtidig derved har ogsaa Befolkningen gjort en Bevægelse henimod Videnskaben, idet den har søgt hen til Universitetets tidligere afslukkede og næsten hellige Gnemærker, og for Diebliffet er det saaledes, at Universitetets Forelæsninger, Universitetets Samlinger søges af mangfoldige Mennesker, som for en Mennestealder siden ikke tænkte paa at komme i nogen som helst direkte Forbindelse med vor høiere Oplysnings Kilde.

Seg skal nu gaa over til at tale om de enkelte Punkter, som dette Lovforslag behandler, og hvor der for nogle af disse Bedkommende har viist sig i Udvalget en forskjellig Opfattelse, der har delt det i et Flertal og et Mindretal, og jeg skal begynde med de Punkter, hvor vi heldigvis Alle have været enige. — Der mødte os da først og fremmest en Klage over, at Universitetets allernødvendigste Virksomhed, Foredragene, Forelæsningerne, det levende Ord's Udtalelse til de Lærelystne, var indskrænket nu paa en saadan Maade, at det grændsede til en Standale, og vi have ogsaa selv overthydet os derom. Man behøver ikke egentlig det praktiske Bevis, thi naar man har set, hvor overordentlig de Studerendes Antal er tiltaget i de sidste Aar, og naar man veed, at tilmed Mangfoldige af den Befolkning, der egentlig ikke i iverere Forstand hører til Universitetets kredse, strømme sammen til disse Forelæsninger, maatte man selvfølgelig kunne vide, at Frederik den Sjettes Universitet nu er en ganske utilstrækkelig Bygning. Men vi overthydede os yderligere derom ved en Dag at gaa hen og se, hvorledes det gik for sig paa Universitetet. Vi besøgte et af de største Auditorier, og vi saae til vor Forfærdelse, hvorledes de unge Mennesker næsten maatte sidde paa Skjødet af hverandre for blot overhovedet at komme til at sidde, og hvorledes det for Manges Bedkommende var ganske umuligt at nedskrive den Forelæsning, som de hørte. Vi bleve altsaa meget hurtig enige om, at der her var en uafviselig Trang til Stede, og vi bleve meget hurtig enige om, at den Vej, som Regjeringsforslaget anviste, nemlig at benytte den polytekniske Lærestalts Bygning ud imod St. Pedersstræde, som nu snart bliver ledig, var rigtig. Det er den rette Vej. Vi have blot tilladt os at foreslaa Thinget at modificere Regjeringens Forslag paa et ikke altfor væsentlig Punkt. Regjeringen havde nemlig foreslaaet at omdanne den polytekniske Lærestalts Bygning til to meget store Auditorier og saa bygge et